

บันทึกข้อความ

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ
เลขที่ 49243
วันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๘ 10.21u

ส่วนราชการ กลุ่มสนับสนุนภารกิจนักบริหาร สำนักงานเลขาธิการกรม โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๔๐๑๓
ที่ สธ ๐๔๐๑.๐๓/๔๔๔๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอส่งรายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยและการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมอนามัย

ตามที่ กรมอนามัยอนุมัติให้ ข้าพเจ้า นายสุธา เจียรณโชติชัย ตำแหน่งรองอธิบดีกรมอนามัย ไปศึกษาดูงาน “โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สำหรับผู้บริหารระดับสูง พ.ศ.๒๕๕๘ สำนักงาน ก.พ.” ณ ประเทศออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ แล้วนั้น ข้าพเจ้าขอส่งรายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงานประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยและการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ตามเอกสารที่แนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายสุธา เจียรณโชติชัย)
รองอธิบดีกรมอนามัย

๒) เห็นควรส่งให้
- อธิบดีฯ
- อธิบดีฯ
- อธิบดีฯ

๑๖/๗/๕๘
๑๐/๔๔

๒) ๒๐๒ ๒๔๔.วิพอ

(นางจันทนา อึ้งชูศักดิ์)
ทันตแพทย์ทรงคุณวุฒิ (ด้านทันตสาธารณสุข)

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน

เอกสารในส่วนนี้ ใช้สำหรับสรุปประเด็นการเรียนรู้ของท่าน และเชื่อมโยงสู่บริบทภารกิจของท่านว่า ประเด็นการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในบทบาทของท่านอย่างไร และท่านคิดว่าจะ ดำเนินการประยุกต์ในเชิงปฏิบัติอย่างไร โดยหลังจากบันทึกเอกสารในส่วนนี้แล้ว ขอให้ท่านดึงเอกสารส่วนนี้ส่ง ให้กับทีมวิทยากรภาคสนาม เพื่อสรุปและจัดพิมพ์เป็นรายงานสรุปการเรียนรู้จากการศึกษาดูงานของคณะ เดินทาง และส่งมอบให้ท่านต่อไป

ชื่อ-นามสกุล และหน่วยงาน

สุธา เจียรณนิโชติชัย กรมอนามัย

จากกิจกรรมการศึกษาดูงาน ท่านได้ประเด็นการเรียนรู้สำคัญอันเกี่ยวกับ “การปฏิรูปและการพัฒนา เพื่อการเปลี่ยนแปลง” อย่างไรบ้าง โปรดระบุประเด็นสำคัญที่ท่านเรียนรู้และสนใจเป็นพิเศษ

1. การกำหนดบทบาทหน้าที่ของภาครัฐในทุกระดับที่ชัดเจน Federal/state/local มีการกำหนด นโยบายหลักที่สอดคล้องกับชุมชนและการมองอนาคตที่จะเป็น

2. ใช้กระบวนการวิเคราะห์หิวจ้อย่างมีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคม ชุมชนเพื่อตอบโจทย์ของชุมชนแต่ ละระดับขึ้นไป

ท่านจะนำประเด็นการเรียนรู้จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ไปสู่การพัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงใน งานของท่านอย่างไร (โปรดระบุกิจกรรม โครงการ แผนงานที่ท่านคาดว่าจะนำไปสู่การปฏิบัติ)

โครงการ“เมืองสุขภาพดี”ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ส่วนกลาง,เขตสุขภาพ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน อปท. ภาคประชาสังคม ร่วมกำหนดการสร้างสุขภาพเชิงรุก และกำหนดอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต โดยการบูรณาการทั้งส่วนของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กระทรวงเกษตรฯและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยชุมชนดำเนินการเอง ภาครัฐ/ท้องถิ่นสนับสนุน อีกโจทย์คือภาคเอกชนจะมีส่วนร่วมได้อย่างไร

ภาพวิสัยทัศน์ที่ท่านอยากให้เกิดขึ้น หากแผนงานดังกล่าวประสบความสำเร็จ

“เปลี่ยนจาก...”

ภาครัฐเป็นศูนย์กลาง

ปชช.เป็นผู้รับบริการ

“เป็น...”

ชุมชนเป็นศูนย์กลาง

ชุมชนพึ่งตนเอง

ชุมชนพอเพียง

ปชช.เป็นผู้กำหนดและดำเนินการเอง

**แผนงานข้างต้นนี้ หากสำเร็จจะนำไปสู่ผลประโยชน์อย่างไร
ปชช.จะได้อะไร**

- 1.ปชช.มีพฤติกรรมสุขภาพดีตั้งแต่เกิดจนตาย
- 2.ชุมชนมีสวล.ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
- 3.ปชช.มีวิธีคิดและปฏิบัติตนที่รู้เท่าทันสภาพการเปลี่ยนแปลง

ข้าราชการจะได้อะไร

- 1.ได้เปลี่ยนทัศนคติจากการดำเนินการเองเป็นการอำนวยความสะดวก
- 2.ได้วิธีการจัดการแนวใหม่ที่ให้ ปชช.เป็นศูนย์กลาง
- 3.ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองและองค์กร

รัฐจะได้อะไร

- 1.ลดค่าใช้จ่าย รัฐมีความมั่นคง
- 2.รัฐได้คนทุกระดับมีคุณภาพ รู้คิด รู้พูด รู้ทำ

ท่านจะมีกลยุทธ์อย่างไรในการสร้างการเปลี่ยนแปลงผ่านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ 1 การวิจัยอย่างมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆโดยเฉพาะภาคชุมชน

กลยุทธ์ 2 สร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ประชาสังคม

กลยุทธ์ 3 ร่วมสร้างระบบและกลไก การจัดการในแต่ละระดับ

➤ การศึกษาดูงานในหัวข้อ “การปฏิรูปผังเมืองและอาคารก่อสร้างอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ : เพื่อศึกษาแนวคิดในการปฏิรูปและพัฒนาอาคาร ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมในเมืองใหญ่ ผ่านกระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงภายใต้ความท้าทายและข้อจำกัดหลายด้าน โดยมุ่งเน้นความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน (Sustainability)

○ โครงการบาร์งารู (Barangaroo Project) เป็นโครงการพัฒนาเมืองขนาดใหญ่บนพื้นที่อ่าวของเมืองซิดนีย์ให้เป็นพื้นที่สำหรับเป็นอาคารที่พัก ร้านค้า และพาณิชย์ที่จะรองรับผู้อยู่อาศัยได้กว่า 2,000 คน และคนทำงานกว่า 23,000 คน โครงการนี้เป็นโครงการภาครัฐที่ดำเนินการโดย บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ Lend Lease และเนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่และมีผลกระทบหลายด้านจึงมีความสำคัญที่จะต้องมีการบูรณาการความร่วมมือหลายฝ่ายตั้งแต่รัฐมนตรีที่อนุมัติโครงการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเทศบาลเมืองซิดนีย์ในการพิจารณา ระบบโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างความมีส่วนร่วมกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง และการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและด้านสิ่งแวดล้อม และเป้าหมายหนึ่งของโครงการคือการสร้างอาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยคาร์บอน และสร้างมาตรฐานใหม่ของความยั่งยืน ซึ่งโครงการดังกล่าว ณ ริมอ่าวซิดนีย์ เป็นโครงการพัฒนาเมืองขนาดใหญ่ ในส่วนที่เป็นนวัตกรรมทางเทคโนโลยี เรียกว่า " Passive Chilled Beam "เป็นรูปแบบการนำพาความเย็น (convection system) โดยนำน้ำเย็นผ่านท่อที่วางพาดผ่านในแนว Horizontal เป็นทางยาว ความเย็นในท่อจะเกิดการแลกเปลี่ยนความร้อน บริเวณอากาศโดยรอบ ทำให้อุณหภูมิของอากาศเย็นกลั่นตัวและลอยตกลงมาเบื้องล่าง อากาศที่ร้อนกว่าจะเคลื่อนไหลมาแทนที่ขึ้นเบื้องบน ทำให้อากาศเกิดการเคลื่อนไหว ถ่ายเท (circulation) ทำให้บริเวณนั้นเกิดลมพัด มีความรู้สึกเย็นสบาย เทคโนโลยีนี้ เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีความชื้นในอากาศสูง สำหรับการนำเทคโนโลยีนี้มาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย อาจจะไม่เหมาะสมเนื่องจากไทยมีความชื้นในอากาศต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม สามารถนำกระบวนการเทคโนโลยีดังกล่าว มาประยุกต์ในการออกแบบทางสถาปัตยกรรมให้เหมาะสมกับไทยได้ในแง่ของการประหยัดพลังงานอย่างยั่งยืน

➤ การศึกษาดูงานในหัวข้อ “การปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ” ณ CatholicCare,

Wollongong Diocese

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ : เพื่อศึกษารูปแบบของการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคมแก่ผู้พิการแบบยืดหยุ่นตามความต้องการครอบคลุมตลอดชีวิต และกระจายสู่ระดับชุมชนเพื่อยกระดับความสามารถในการเข้าถึง

○ The National Disability Insurance Agency (NDIA) เป็นหน่วยงานอิสระที่มีบทบาทในการนำระบบประกันแก่ผู้พิการแห่งชาติ (National Disability Insurance Scheme) ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนชีวิตที่ดีกว่าแก่ผู้พิการของออสเตรเลีย จุดมุ่งเน้นของระบบคือการเน้นการปฏิบัติในระดับชุมชนผ่านการสนับสนุนด้านการเงินโดยรัฐบาล ต้องการให้ผู้พิการได้รับการสนับสนุนในสิ่งที่ต้องการอย่างแท้จริง และนำไปสู่เป้าหมายในชีวิตของผู้พิการ ไม่ว่าจะเป็นความเป็นอิสระ การมีส่วนร่วมในชุมชน การศึกษา การจ้างงาน สุขภาพ และความเป็นอยู่ ซึ่งแตกต่างจากระบบประกันผู้พิการอื่นๆ ที่มี ผู้พิการที่เข้าร่วมในระบบนี้จะสามารถเลือกและควบคุมได้ว่าจะรับการสนับสนุนเมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร โดยเป็นการสนับสนุนตามความต้องการตลอด โดยระบบดังกล่าวนี้ได้รับการนำไปสู่การปฏิบัติผ่านตัวแทนชุมชนในพื้นที่ต่างๆ ตั้งแต่ปี 2556 ในเขตตอนใต้ของออสเตรเลียและขยายผลไปยังทั่วประเทศ

○ CatholicCare เป็นหน่วยงานบริการสังคมภายใต้สังกัด The Catholic Diocese of Wollongong โดยมุ่งเน้นตอบสนองต่อความต้องการของลูกคำ ประชาชน และชุมชน ในการสร้างโอกาสในการเติบโต รักษาฟื้นฟู และสร้างความหวัง ซึ่งมีทั้งโปรแกรมการบริการทั้งบุคคลและครอบครัวเพื่อการเติมเต็มในชีวิตและสร้างชุมชนที่แบ่งปันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริการของ CatholicCare ประกอบด้วยการให้คำปรึกษา การดูแลเยาวชนผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับชีวิตคู่ และอื่นๆ

➤ การศึกษาดูงานในหัวข้อ “การปฏิรูประบบการพัฒนาภาวะผู้นำในข้าราชการพลเรือน

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ : เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะและภาวะผู้นำในภาครัฐอันเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพและขับเคลื่อนการปฏิรูปเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในระบบงานภาครัฐ รวมถึงเรียนรู้บทบาทของผู้บริหารระดับสูงภาครัฐที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาวะผู้นำของข้าราชการในหน่วยงานของตน

○ NSW Public Service Commission ได้กำหนดกรอบสมรรถนะของข้าราชการพลเรือนไว้ 6 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่

- 1) Personal Attribute มีความยืดหยุ่น ความกล้า สามารถบริหารจัดการตนเอง ดำรงซึ่งจริยธรรมและให้คุณค่าต่อความแตกต่าง
 - 2) Relationships สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพยึดมั่นในการบริการประชาชน ทำงานร่วมมือร่วมใจ และเจรจาต่อรองได้
 - 3) Results คิดและแก้ปัญหาได้ มุ่งเน้นผลลัพธ์ วางแผนและจัดลำดับงานและมีความรับผิดชอบ
 - 4) Business Enablers มีความสามารถด้านการเงิน เทคโนโลยี การจัดซื้อ และบริหารสัญญา และการบริหารโครงการ
 - 5) People Management บริหารและพัฒนาบุคลากร ชี้แนะทิศทางและสร้างแรงบันดาลใจ สร้างผลลัพธ์ทางธุรกิจที่สมดุล และบริหารการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูปได้
 - 6) Occupation Specific ความสามารถเฉพาะด้านสำหรับหน่วยงาน
- ซึ่งกรอบสมรรถนะดังกล่าวข้างต้นได้ถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินและการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อนำไปสู่พฤติกรรมการบริหารจัดการในภาพใหม่ที่รองรับการปฏิรูปโครงสร้างของภาครัฐ

➤ การศึกษาดูงานในหัวข้อ “การปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบชลประทาน”

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ : เพื่อศึกษาแนวคิดและหลัก)ปฏิบัติในการปฏิรูประบบบริหารจัดการน้ำและระบบชลประทานในระดับชุมชนท้องถิ่น

○ การวางแผนและบริหารจัดการน้ำในประเทศออสเตรเลีย....!!!

"Water Managment and Planng-Issue and Challenges for Urban and Peri-urban Region"

■ ประเด็นและความท้าทาย คือ ชุมชนเมืองต่างๆไปมีแต่จะขยายออกไปเรื่อยๆ โดยจะไปกระทบหรือรุกร้าการใช้พื้นที่สีเขียวในชนบทและปริมณฑล การขยายเมืองออกไปในลักษณะนี้จึงมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำไปด้วยการขยายตัว

ของเมือง หากไม่มีการวางแผนที่ดี จึงมีปัญหาต่างๆ เกิดตามมาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น พื้นที่ดั้งเดิมที่ใช้ปลูกพืชเกษตรกรรมที่เป็นพื้นดินอุดมสมบูรณ์ก็เปลี่ยนมาเป็นการสร้างบ้านที่อยู่อาศัยพื้นที่สันทนาการ เกษตร และการประมง และอื่นๆ ก็เปลี่ยนไปเป็นเมืองที่อยู่อาศัยมากกว่าพื้นที่สีเขียว

ดังนั้น เมื่อเมืองใหญ่ขยายเพิ่มขึ้นพื้นที่สีเขียวก็จะลดลง สิ่งเหล่านี้กระทบวัฏจักรของการใช้น้ำก็จะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม 1 ใน 5 ของออสเตรเลียอาศัยอยู่ในบริเวณทล เพราะฉะนั้นถ้าเมืองขยายออกไปในอีก 20 ปีข้างหน้า ชุมชนเมืองจะเพิ่มเป็นสองเท่า จะมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางด้านเกษตรกรรม และความหลากหลายทางชีวภาพ เหมือนกับจิงโจ้ที่เคยอาศัยในพื้นที่เดิมเมื่อเมืองขยายออกไปก็ต้องอพยพออกไปด้วย พืชผักสวนครัวก็มีพื้นที่ลดลงมากกว่า 50%

ดังนั้น หากต้องการให้น้ำใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งหากมีการวางแผนไม่ดีจะมีผลกระทบหลายด้าน ไม่ไม่ใช่แค่น้ำดื่มเท่านั้น แต่จะมีผลกระทบด้านอื่นๆ ด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการทำวิจัยร่วมกันก่อน เพื่อให้เกิดภาพในอนาคตของการใช้น้ำที่ดี ฉะนั้น การใช้เทคโนโลยีอย่างเดียวไม่พอให้เกิดภาพของความสมดุลและเพียงพอ ต้องฟังเสียงผู้เกี่ยวข้องด้วยว่าจะหาทางออกร่วมกันอย่างไร ต้องฟังผลจากคนใช้น้ำที่แตกต่างกัน แล้วนำภาพมารวมกันแล้วจึงวางแผนต่อไปได้ สัดส่วนการใช้น้ำของผู้มีส่วนได้เสียของแต่ละกลุ่มก็แตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องใช้กลยุทธ์ด้วยการเอาคนกลุ่มต่างๆ มาคุยกัน จะเป็นกระบวนการหาทางออกที่ดีที่สุด

○ Focus of the WISER Project

50% ของออสเตรเลียมาจากแหล่งน้ำเดียวกัน ดังนั้นหากไม่วางแผนให้ดีจะมีผลกระทบต่อผลผลิตด้านอื่นๆ แม้แต่การส่งออกด้านผลไม้ ปี 2000 ประเทศออสเตรเลียมีพื้นที่สีเขียวค่อนข้างมาก แต่ปัจจุบันทางภาคใต้ของประเทศเป็นพื้นที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีประชากร 130,000 คน ครัวเรือน มีประชากร 400,000 แต่ในปี 2030 จะเพิ่มเป็น 180,000 ครัวเรือน และประชากรมากกว่า 500,000 คน ซึ่งจึงมีผลกระทบต่อใช้น้ำแน่นอน จึงต้องมีการบริหารจัดการตั้งแต่การวางแผนว่าน้ำจะพอหรือไม่ จะใช้น้ำอย่างไร จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีคิดไปจากเดิม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนผู้เป็นเจ้าของอนาคตในชุมชนต้องมีส่วนร่วม แต่ถ้าในระยะยาวและให้เกิดความยั่งยืนนั้น ต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียมาช่วยกันก็สร้างความสมบูรณ์ของแผนที่ดีขึ้นได้ การปฏิรูปอะไรของออสเตรเลียเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ซึ่งจะไม่ใช้กฎหมายหรือระบบสั่งการจากบนลงล่าง